

1. MÛSİKÎNİN TANIMI

Müzik en genel tanımı ile sesin biçim ve anlamlı titreşimler kazanmış hâlidir. Başka bir deyiş ile de müzik, sesin ve sessizliğin belirli bir zaman aralığında ifade edildiği sanatsal bir formdur.

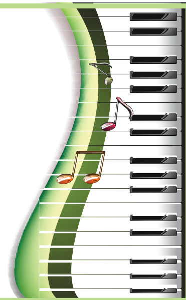
İnsanla yaşıt olan nağme sanatının adı Yunancadan alınmıştır. Yunancada, o dilin alfabesine göre m-o-u-s-a (musa) harfleriyle yazılan "peri" anlamında bir kelime vardır. Yunancanın kuralına göre, bir kelimenin sonuna gelen '-ike' veya '-ika' takısı, o kelimeye "konuşulan dil" anlamı kazandırır. Mousa'ya eklenen ike takısı da bu kavrama "perilerin konuştuğu dil" anlamı verir. Sonraki dönemlerde "Müz" şekline gelen sonuna "ile ilgili" anlamına gelen -ik eki eklenerek "Müzik" kelimesi doğmuştur. Bugün ise, tüm dünyada "Müzik" denilmektedir. Önceki dönemlerde müzik kelimesine mûsikî denildiği görülmektedir. Mûsikî, Batı dillerinde de Yunancasına yakın kelimelerle ifade edilmiştir: Grekçe musikhe (muzikii); Latince, İtalyanca, İspanyolca ve Portekizce musica (musike); İngilizce music (muzik) ; Almanca, İsveçce ve Danimarkaca musik (muzik), Fransızca musıque (muzik), Fince musiiki (muziik). Daha sonra İslam kültür çevresine ise IX. yy'dan başlayarak (موسيقى : mûsîkî veya mûsîka) şeklinde geçen kelimeyi Türkler, Müslüman olduktan sonra bu telaffuza yakın bir şekilde mûsikî (موسقى :mûsikî) olarak kullanmaya başlamışlardır.

Mûsikînin çeşitli devirlerde birçok tarifi yapılmıştır. Eski Türk mûsikîsi nazariyatçıları genellikle, büyük İslam bilgini İbn Sînâ'nın (ö.1037) eş-Şifâ adlı eserinde yer alan "cevâmi'u ilmi'l-mûsîka" adlı bölümündeki tarifini benimsemişlerdir. Burada İbn Sînâ mûsikîyi şöyle tarif etmiştir: "Mûsikî, birbirine uyuşması ya da uyuşmaması bakımından seslerin ve bir mûsikî parçasının nasıl bestelendiğinin bilinmesi açısından sesler arasındaki zaman aralıklarının durumlarının incelendiği riyazi (matematiksel) bir ilimdir."

BİLGİ KUTUSU

Müzik bazı insanlara gıda, bazılarına ilaç, bazılarına ise eğlence gibidir.

Binbir Gece Masalları'ndan

Ünlü mûsikî nazariyatçısı, bestekâr ve icracı Abdülkadir Merağî (ö.1435), Câmiu'l-Elhân adlı Farsça eserinde mûsikîyi; " Ritmik devirlerden biri ile tertip edilip kulağa hoş gelen nağmelerin bir araya getirilmesi" şeklinde izah etmiştir.